

Riksförbundet Sveriges Frivilligcentraler

YTTRANDE

2018-11-12

Dnr A2018/00777/I

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Betänkandet från Mottagandeutredningen (SOU2018:22) – Remiss av den kompletterande promemorian Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande

(dnr A2018/00777/I)

Sammanfattning

Vi instämmer i förslaget att civilsamhället kan ge viktiga bidrag i mottagandet i form av språkvänner, sociala mötesplatser och rådgivning för att nämna några exempel. Vi förespråkar en lösning kommer till stånd, där företrädare i regering och riksdag, likt vårt grannland Norge, tillskapar vägar för att ge ett statligt stöd till förbundet. Ett livsviktigt stöd för att få kontinuitet och hållbarhet i verksamheten ute i landet. Dessutom bör regeringen beakta att civilsamhället inte involveras i tillräcklig omfattning. En kartläggning och utredning av Sveriges frivilligcentraler vore ett steg på vägen i en utveckling av stödet till civilsamhället.

Civilsamhället kan ge viktiga bidrag i mottagandet

Som betänkandet uttrycker i **6.1.2** instämmer Riksförbundet Sveriges Frivilligcentraler i att civilsamhällets organisationer kan ge viktiga bidrag i mottagandet och bör därför ges möjlighet att verka vid ankomstcentren. Frivilliginsatser som i flera kommuner administreras genom en frivilligcentral stärker det sociala kapitalet i form av utvecklade språkkunskaper och nya kontakter.

Verksamhet som motverkar passivitet vid lång väntan

Som utredningen betonar i **7.2.5** kan civilsamhället erbjuda aktiviteter som gör vardagen strukturerad och meningsfull för asylsökande som har väntat länge på besked. Utredningen bedömer att civilsamhällets organisationer kan vara en viktig samverkanspart för kommunerna när det gäller att anordna denna typ av verksamhet. Riksförbundet Sveriges Frivilligcentraler vill betona vikten av att ha civilsamhället som en samverkanspart för kommunerna. Det handlar om att tillvarata människors engagemang, kunskaper och kontakter.

Förslag på finansiering

Utredningen för ett starkt civilsamhälle för fram att civilsamhället ska ses som en resurs och rekommenderar regeringen att öka förutsättningarna för denna sektor att bidra i mottagandet. Finansieringsförslaget i betänkandet **11.3.3** utgår från den övergripande principen att statliga stöd till kommuner och civilsamhället ska vara långsiktiga och att statsbidrag till kommuner främst ska ges som generella bidrag. Detta är en slutsats som Riksförbundet Sveriges Frivilligcentraler delar. Statligt stöd och strukturer för frivilligcentraler skulle ge en stabilitet. Riksförbundet Sveriges Frivilligcentralers medlemmar har tillsammans mångårig erfarenhet av att samordna tusentals frivilligas och deras frivilligsamordnares insatser över hela Sverige. Förbundets ansvar är att på riksnivå bevaka och följa den politik som berör detta arbete, utbilda frivilligsamordnare, sprida information, inbjuda till inspirationsmöten, samt agera bollplank vid uppstart av ny verksamhet eller vid nyanställningar. Det finns idag ingen statlig finansiering till dessa förbund, vars verksamhet riktar sig till många olika målgrupper samtidigt. Vi passar inte in i det ”stuprörstänk” som finns för bidragsfördelning på statlig nivå. Vi förespråkar att en lösning kommer till stånd, där företrädare i regering och riksdag, likt vårt grannland Norge, tillskapar vägar för att ge ett statligt stöd till förbunden. Ett livsviktigt stöd för att få kontinuitet och hållbarhet i verksamheten ute i landet.

Civila samhället involveras inte i tillräcklig omfattning

Vi vill betona betydelsen av att Migrationsverket och övriga aktörer utvecklar sin samverkan med civilsamhället på ett sätt så att dessa aktörer kan ge viktiga bidrag under väntetiden i ankomst- och avresecentren. Organisationer i civilsamhället som till exempel frivilligcentraler bidrar i mottagandet av asylsökande bland annat genom sociala mötesplatser, rådgivning, språkcaféer, språkvänner och det finns betydligt fler exempel på uppdrag som frivilliga blir förmedlade/kommer i kontakt med genom att det finns en frivilligcentral. En kartläggning och utredning av frivilligcentralerna i Sverige vore ett steg på vägen i en utveckling av stödet till civilsamhället och det skulle även främja samverkan mellan det offentliga, civilsamhället och näringslivet.

Frivilligcentraler finns i de flesta kommuner, gemensamma nämnare är att det är en kontaktpunkt för människor som behöver hjälp och människor som vill engagera sig för att hjälpa medmänniskor på olika sätt. Det är en mötesplats för såväl enskilda personer som föreningar och organisationer i lokalsamhället. Frivilligcentralerna erbjuder aktiviteter utifrån de besökandes behov och önskemål, såväl inom som utanför lokalen. Det är också ett informations- och förmedlingskontor för frivilliga insatser som ska underlätta för enskilda, grupper och organisationer att göra frivilliga insatser i lokalsamhället. Frivilligcentralen har kunskap om frivilligorganisationernas verksamhet och kan förmedla kontakt mellan personer som vill göra en frivilliginsats via en organisation. Frivilligcentralerna bidrar till att skapa sociala nätverk och motverka ensamhet och isolering. Frivilligcentralerna synliggör det frivilliga arbetet i närområdet och visar hur viktigt det är med frivilliga insatser. Tanken är att frivilligcentralerna ska rikta sig till alla som bor i lokalsamhället. Det är en förebyggande verksamhet och ett komplement till verksamheten inom både den offentliga och privata sektorn.

För Riksförbundet Sveriges Frivilligcentraler

Torbjörn S. Brandhill vice ordförande

